

Budapest
T. Magyar Nemzeti Múzeum

VILLAGBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürögönc.: „Délibácska“ Novisad Póstatakarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928. február 26.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnaponként 2 dinár Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Kiket tartanak meg a városi tisztviselők közül és milyen állásokra irnak ki új pályázatot a noviszádi törvényhatósági bizottság holnapi közgyűlésén

Összesen csak nyolc állásra irnak ki pályázatot, a többi tisztviselőket megerősítik eddigi állásukban.

A noviszádi törvényhatósági bizottság hétfőn, február 27-én tartja rendkívüli közgyűlését amelynek egyetlen pontja Popović Daka és társainak a városi tisztviselői állások betöltéséről szóló javaslata. Az indítvány több csoportja osztja azokat az állásokat, amelyeket a munkablokk nem kíván betölteni új választások vagy kinevezések után valamint azokat, amelyeket pályázat után töltenek be. Az indítvány szövege a következő:

1. Nem töltik be új választás után a következő tisztviselői állásokat, amelyeket egyébként hat évi időtartamra szóló választás után töltenek be: Lakics Jován főjegyző, Popovics Alekszander katonai tanácsnok, dr. Markovics Glisa tanácsnok, Peitz József főpénztárnok, Lebherz Nikola, Travny Ranko és Radosevics György aljegyzők, Palanacski Gyóka gazdasági intéző, dr. Prodanovics Mihály tisztí főügyész, dr. Milutinovics Arzen és dr. Majinszki Koszta tisztí ügyész, Malenicsics Rodoljub rendőrfogalmazó, Indzics Pavle közgyám és Brkics Iszák pénztári ellenőr állásait, továbbá Nedics Nikola városi iktató Léh Sándor, Verhovaeski György, Gubás Mirosláv, Murgaski Péter és Mihajlovics Dusán városi adóosztály, Vrtunzski Mileta kataszteri nyilvántartó, Szmajics Mita számtiszt, Vujić Milán, Katjanszki Jován, Rupp Gyula, Almássy József és Hóbrát Károly városi végrehajtók, Fodor István rajzoló, Puliszák Miklós, Inotay Ernő, Kovács Sándor, Cvejics Nikola, Mihajlovics Nevena és Mohorovics Antal irnokok, Vill Mariska rendőrségi kiadó tisztviselő, Lazics Dusán irodatiszt, Ninkov Jován rendőrbiztos, dr. Klucka György, dr. Ninkov Szeván, dr. Cseremov György kerületi tisztiorvosok, Baumhauer Albert mérnök segéd és Dotlic Milos kulturtechnikus, amelyeket egyébként élethossziglani választással töltenek be.

2. Nem kerülnek betöltésre újabb kinevezéssel a következő állások, amelyeket egyébként főispáni kinevezéssel töltenek be: Plavsics Nikola műszaki tanácsos, Stessel Rudolf főmérnök, Nerandszics Szeván és Szagmeiszter Daniló mérnökök, Trischler Aladár és Kiss Gyula főszámvevő helyettesek, Haberbus István és Patak András számvevők, Szablyár Milán utmester, Britanov Anatól számgyakornok, továbbá Mihaldzics Sztanoje főkapitány, Rakics Radenkó főkapitányhelyettes, Djakov Alekszander, Jurisics Andrija, Radulovics Dusán és Matics Dusán rendőrkapitányok, dr. Adamovics Péter tisztí főorvos, Kiss Nándor vágóhídi igazgató.

3. Abban az esetben, ha a belügyminiszter nem hagyja jóvá a törvényhatósági bizottság a szabályrendelet módosítására vonatkozó határozatát, nem kerülnek újabb választás, illetve újabb kinevezés alá a következő állások sem: Boksán Radivoj, Sztakics Sztóján, Klicin Predrag és Vucsetics Milivoj állásai.

4. Nem kerülnek újabb választás illetve kinevezés alá a következők, amennyiben a költségvetésben a szükséges hitel fedezetet talál: Vilovszki Bozsa és Snjarics Iván irnokok, Grozdics Bogdán adóosztály, Kikos Jován végrehajtó és Uvalics Marko közigazgatási gyakornok.

Választás illetve kinevezés után a következő állásokat töltik be: Cvetnár Dusán városi kiadóhivatali tisztviselő, Pavkovic Mirko rendőrségi irnok továbbá a számtiszt, mérnöki hivatali, közigazgatási hivatalnok, szállási tisztí orvosi, építész, mérnöki és főlevéltárnoki állásokat.

A többségi javaslat alapján megállapítható, hogy az összes eddigi tisztviselőket megerősítik állásukban s összesen csak nyolc állásra irnak ki pályázatot.

Nem tagadható tehát, hogy a munkablokk a legliberálisabban járt el a tisztviselői kérdésekben s így érthetetlennek tartjuk azt a műfelháborodást, amely az ellenzék részéről obstrukciós vitákban nyilvánult meg. Sok hühö semmiért.

Korosec Anton dr. belügyminiszter biztosítani akarja a békét és a konszolidációt az országban

A belügyminiszter nyilatkozott programjáról — Átreformálja a közigazgatást — Megszünteti a „Glavnjacska“ rendszert

Beogradból jelentik: A tegnapi nap folyamán nem történtek jelentősebb események a politikai életben. Vukicszevic Velja miniszterelnök és Davidovics Ljuba most azon fáradoznak, hogy biztosítsák a skupstinai ülések zavartalan menetét s hogy minél előbb tető alá hozhassák mindazokat a törvényjavaslatokat, melyek a gazdasági élet szanálására irányulnak.

A kormány első akciója az éhező vidékek felsegélyezését célozza s e tekintetben a kormány tagjai tegnap újabb minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy 150 millió dinárnál sürgős segítyt fordítanak a passzív vidékek felsegélyezésére. A kormány azonkívül törvényjavaslat formájában gondoskodik az éhínség megszüntetéséről s már a skupstina szerdai ülésén terjeszti be a javaslatot.

Hétfőn a kormánykoalíció elnökei tartanak értekezletet, melyen részletesen kidolgozzák a kormány legközelebbi munkaprogramját. Ez alkalommal szóba kerül a házszabályok módosításának lehetősége, amelyet a többség tagjai már abból a szempontból tartanak kívánatosnak, hogy a parlament zavartalan működését biztosíthassák s elejét vegyék az ellenzék esetleges obstrukció kísérletének.

A kormány szándéka természetesen nagy elkeseredést váltott ki a parasztdemokrata koalíció körében, mely azzal fenyegetőzik, hogy kivonul a parlamentből, ha a parlament kimondja a házszabályok módosítását. Nem kétséges, hogy e tekintetben még szenvedélyes harcokra kerül a sor.

Az új belügyminiszter programja

Dr. Korosec Antun belügyminiszter tegnap délután az újságírók előtt hosszabb nyilatkozatban ismertette munkaprogramját. A

miniszter kijelentette, hogy minden erejével az ország belső konszolidációját fogja elősegíteni, amelyet a közigazgatás átreformálásával véli elérni. Nagy sulyt fektet a jogrendre s e tekintetben a legszigorúbban megköveteli a törvények tiszteletét. Vissza kell állítani a személyi biztonságot Délserbiában is, az országban pedig a közigazgatást kell átszervezni. Azokat a tisztviselőket, akik nem rendelkeznek megfelelő kvalifikációval eltávolítja. Azon az állásponton áll, hogy a tisztviselők nem foglalkozhatnak politikával, hivatalos működésükben előzékenyek és udvariasak legyenek a felekkel szemben, szolgálaton kívül pedig mint kultúreberek viselkedjenek.

A miniszter a legnagyobb szeretettel fogja felkarolni a tisztviselőket, de csak azokat, akik derék és szorgalmas tisztviselők. A konstruktív törekvéseket támogatni fogja a destruktív elemeket pedig eltávolítani. Csak az a jó tisztviselő, aki a nép barátja. A közigazgatás reformjáról egyébként külön rendeletet fog kibocsátani.

A miniszter azután a csendőrségi intézménnyel foglalkozott, majd kijelentette, hogy teljesen átszervezi a hírhedt beogradi Glavnjacsát is, amelyről oly sok szó esett az utóbbi időben. Csodálkozik azon, hogy éppen azok vádolják a Glavnjacska rendszer pártolásával, akiknek eddig már több alkalmuk volt a glavnjacsai rendszert megszüntetni.

Davidovics Ljuba is nyilatkozott tegnap az újságírók előtt s erélyesen szembeszállt az ellenzék támadásaival, amelyek kompromittálni akarják a kormányt. A pártvezér kijelenti, hogy kizárólag Rádicsék magatartásának tulajdonítja, hogy a horvátok nem foglalnak helyet a kormányban, amennyiben épen a parasztdemokrata blokk akadályozta meg a horvátok bevonását az állam kormányzásába.

Felhívás Noviszád jóságos polgáraihoz! (Cevél a Szerkesztőhöz)

Egyik legszebb szociális intézményünk, a Népkonyha már hetek óta működik és ma már tekintélyes számú szegény éhezőknek létfontosságú lelt! Jóléti intézményekben nagyon szűken vagyunk, meg kell tehát óvnunk ezt a gyönyörű emberbaráti alkotást és minden noviszádi lakosnak kötelessége teljes szívetel támogatni annak fenntartását.

A Népkonyha nemzeti és valláskülönbség nélkül osztogatja ebédeit, ebből a segítő munkából tehát senki sem zárhatja ki magát és a széttagolt noviszádi társadalomnak itt össze kell fognia, hogy a Népkonyha hivatását minél áldásosabban teljesítse.

Ajánlom tehát, hogy Noviszád összes társadalmi egyesületei, Nőegyletek, Sport és Dalegyletek legalább egy előadás tiszta jóvődelmüket adják oda a Népkonyhának.

Noviszád városa engedélyezzen egy gyűjtőnapot, hogy ezzel az uccai demonstrációval is ébren tartsa az érdeklődést ezzel az intézménnyel szemben.

Noviszád kávéházai, vendéglői egyetlen napon számláznak minden jó ebédet fogyasztó vendégnek számlájához csak egy dinárt, ami ellen senki sem fog tiltakozni.

Noviszád leányai zsurjajukon gondoljanak az éhezőkre és gyűjtsenek néhány dinárt erre a neves célra.

Ne engedjük, hogy a Népkonyha anyagi hiányában kimuljon és gondoljunk szeretettel azokra, akik ott ételhez, kenyérhez jutnak!
L. J.

Volt osztrák-magyar tisztek az albán hadseregben

Tiranából jelentik: Achmed Zogu köztársasági elnök Leon de Ghillardi alezredest az albán gárda ezredesévé és a második hadseregcsoport parancsnokává, Mirdács Gusztáv alezredest pedig tábornokká nevezte ki. A kinevezett tisztek a volt osztrák-magyar hadseregben teljesítettek szolgálatot. Az albán köztársaság elnökének első hadsegéde Sereggi alezredest lett.

Bánky Vilma a magyar kormányzó előtt

Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó tegnap délután 1 órakor háromnegyedórás kihallgatáson fogadta Bánky Vilma filmszínésznőt.

Motor, amelyet a föld forgása hajt

Newyorkból jelentik: Az északamerikai Egyesült Államokban új motort találtak fel, amelynek hajtásához semmiféle tüzelőanyag nem kell, mert a föld forgását használják ki egy elektromágnes készülék segítségével. A kísérletnél az új motor percenként 1800 körforgást ért el.

A noviszádi fellebbviteli bíróság életfogytiglani fegyházra szállította le Relics Julka, a becskereki méregkeverő halálbüntetését

A bíróság az enyhítő szakaszt alkalmazta a büntetés kiszabásánál. Az ügyész megnyugodott, a vádlott fellebbezett az ítélet ellen.

A noviszádi fellebbviteli bíróság tegnap délelőtt hirdette ki ítéletét Relics Julka, a becskereki méregkeverő bűnyüében. A tárgyalás iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult s a közönség már a kora reggeli órákban megrohanta a fellebbviteli bíróság kis tanácstermét, amely tudvalevőleg csak csekélyszámu hallgatóság befogadására képes. Mindazonáltal a tárgyalás megkezdése előtt olyan nagyszámban gyűltek össze az emberek, hogy a teremőr csak óriási erőfeszítések árán tartotta fenn a rendet.

Relics Julkát háromnegyed 10 órakor vezette a fogházor a terembe. A vádlott biztos lépésekkel indult befelé s a legcsekélyebb lelki emóció nélkül foglalt helyet a vádlottak padján. Előzőleg szétnézett a teremben, majd erőltetett mosollyal mustrálta végig a közönséget. A vádlott képviselőjében csak dr. Mrkusics József védőügyvéd jelent meg az ítélet kihirdetésénél, mert Aradszki Mita dr. hivatalos ügyben elutazott a városból. Nagy számban jelentek meg azonkívül a fellebbviteli bíróság bírái, ügyvédek és bírósági tisztviselők, míg az újságíró asztal mellett a noviszádi és beogradai sajtó csaknem valamennyi képviselője helyet foglalt.

A bíróság pontban negyed 11 órakor lépett a terembe, a közönség felállt s szinte halálcsendben hallgatta végig az ítélet felolvasását.

Marics Rafo tanácselnök emelt hangon olvasta fel az ítéletet, amely szerint

a fellebbviteli bíróság megváltoztatja az elsőfoku bíróság ítéletét s Relics Julka halálbüntetését életfogytiglani fegyházra szállítja le.

Az indokolás szerint a bíróság teljes egészében elfogadta az elsőfoku ítéletnek a vádlottnő bűnösségére vonatkozó összes megállapításait, mert nem fér kétség hozzá, hogy Relics Julka valóban megmérgezte férjét és mostohafiát, tehát kétrendbeli, előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban bűnös. A bíróság nem talált olyan bizonyítékot, amely az elsőfoku bíróság erre vonatkozó megállapításait megrendíthetné. A

kvalifikáció tehát minden tekintetben megfelel az ítélet rendelkező részének s így a fellebbviteli bíróság csak annak megállapítására szorítkozott, fennforognak-e esetleg olyan enyhítő körülmények, amelyek a büntetés leszállítását indokolttá tennék. E tekintetben a bíróság a vádlott érdekében döntött, amelyben a büntetlen előélet mellett azt vette enyhítő körülménynek, hogy a vádlott a vizsgálat folyamán beismerte, hogy valóban kávévet adott férjének, bár ugyanakkor tagadta, hogy a kávéba mérget öntött volna, maga az a körülmény mégis beismerésszámba megy, amely indokolttá teszi a 92-ik enyhítő szakasz alkalmazását.

Végül a bíróság enyhítő körülménynek vette a vádlott négyévi vizsgálati fogságát, amely olyan lelki tortúra, hogy a vádlott némileg már megbűnhötte súlyos bűnét s így ez esetben is enyhítő körülményeket kellett megállapítani, amelyek teljesen indokolttá teszik a halálbüntetés megváltoztatását s életfogytiglani fegyházra való leszállítását. Am pedig a harmadik esetet illeti, amely Relics Julka leányának meggyilkolására vonatkozik, a bíróság nem talált bizonyítékot a vádlott bűnössége mellett.

Az ítélet kihirdetése után dr. Nikolics Richárd főügyész helyettes bejelentette, hogy

megnyugszik az ítéletben s nem jelent be fellebbezést ellene.

Dr. Mrkusics József védőügyvéd ezzel szemben a büntetőtörvénykönyv 374-ik szakasza értelmében a bűnösség megállapítása miatt fellebbezést és semmisségi panaszt jelentett be.

Relics Julka szemrebbenés nélkül hallgatta végig az ítéletet s csak akkor riadt fel, mikor az elnök maga elé hívta s megkérdezte, megnyugszik-e az ítéletben. Az asszony szinte ordítva válaszolta:

— Nem nyugszom meg, mert ártatlan vagyok! Négy esztendeig ültem ártatlanul a börtönben! Fellebbezek az ítélet ellen!

A közönség azután lassan szétoszlott, a vádlottat pedig aki dühösen kelt ki az ítélet ellen, a fegyveres börtönőr csak nagynehezen tuszkolta ki a teremből.

A szelencei országuton megtalálták a lovakat és a kocsit, amelyen a temerini rablógyilkos elmenekült

A csendőrség már nyomában van a tettesnek, akinek letartóztatása minden pillanatban várható

A csütörtöki véres rablótámadás, amely félkilométernyire Temerin községtől, a pasicevói országuton folyt le, még mindig igazlombban tartja a temerini lakosságot. A csendőrség a noviszádi rendőrséggel karöltve valóságos moziregénybe illő hajszát indított a tettes után, akinek azonban sikerült egérutat nyernie s így mindeztideig nem sikerült a nyomára akadni. Érdekes mozzanata a nyomozásnak, hogy csak véletlenül mult a rabló sikeres szökése. Amikor ugyanis a noviszádi detektívek a pasicevói csendőrséghez csatlakoztak, a pasicevói országuton két irányban folytatták a tettes üldözését. A detektívek Szombor irányában üldözték autón a gyilkost, míg a csendőrök Golubovics örmszter vezetésével ugyancsak autón a Pasicevó-Sóvé-Deszpot Szveti Iváni országut irányában folytatták az üldözést, tehát ugyanazon az uton, amerre a tettes elmenekült.

Nem kétséges, hogy a csendőrök feltétlenül utolérték volna a gyilkost, ha utközben nem történt volna olyan esemény, amely a további üldözést lehetetlenné tette.

A csendőrök autója ugyanis Sóvé község közelében elromlott s miután a motordefektust nem lehetett kijavítani, a csendőrök kénytelenek voltak visszatérni Pasicevóra.

Ha ez a sajnálatos baleset nem történnék, a gyilkos már most a csendőrség kezei között lett volna. Így azután a gyilkosnak sikerült egérutat nyernie és elmenekülnie.

A pasicevói csendőrséget azonban nem riasztotta el az első balsiker s nyílt erővel folytatták a nyomozást, amely pénteken éjjeli szenzációs eredménnyel járt. Golubovics örmszter ugyanis

Szelence község mellett, az országut egyik fordulójánál megtalálta a lovakat és a rablott kocsit, amelyen a gyilkos elmenekült.

A kocsin érintetlenül megtalálták az egész árut, amelyet a tettesnek nem sikerült értékesítenie. A gyilkos ugylátszik tisztában volt veszedelmes helyzetével s miután üldö-

A katolicizmus terjedése Szerbiában

Beogradban ezidő szerint 31.000 katolikus él s a hívők száma napról-napra szaporodik

A háboru előtt összesen 6000 katolikus lakosa volt a szerb fővárosnak — Egész Szerbiában rohamosan emelkedik a katolikus lakosság létszáma — Három plébánia gondoskodik Beogradban a katolikusok lelki szükségleteiről

Az S. H. S. állam megalakulása óta a politikai és gazdasági élet Beogradban koncentrálódott s amióta az összes eddigi kormányok a centralizmus jelszavával vették fel a versenyt a többi jugoszláv városokkal, szinte népvándorlásszerűen indult meg az ipari munkásság és a kenyérkereső egyének özönlése a főváros felé. Amilyen mértékben csökkent a lakosság létszáma az egykor jelentékeny népességű megyei városokban, olyan mértékben szaporodott Beograd lakosságának létszáma. A statisztikai adatok szerint a bevándorlás főleg a „precsáni“ vidékekről indult meg hatalmas mértékben s elsősorban a horvátországi és szlovéniai katolikusok azok, akik szinte egyik napról a másikra árasztották el Beogradot. Nagy mértékben járul hozzá a katolikus lakosság szaporulatához a sok tisztviselő is, akik a beogradi állami hivatalokban, minisztériumokban stb. nyertek beosztást, de a lakosság zömét mégis az ipari munkásság képezi, amely a különböző vállalatokban, hajózási társaságoknál stb. talált alkalmazást.

Ilyen körülmények között érthető, hogy Beograd lassanként elveszti kimonodottan szerb jellegét.

A katolikus lakosság létszámának szaporodásával három plébánia gondoskodik a hívők lelki szükségleteiről és az egyházzal kapcsolatos ügyeiről. 1927. február 15-től a következő katolikus plébániák létesültek: a Krisztus királyról elnevezett központi plébánia, a Boldogságos Szűz Mária plébánia és a Szt. Antal plébánia, amelyek a beogradi püspökség hatásköre alá tartoznak.

Érdekes bepillantást nyerünk a katolikus hívők szaporulatára az 1927. évi anyakönyvi statisztika révén, amelynek alapján megállapítható, hogy az 1927-ik évben a három beogradi plébánián összesen 568 keresztelés folyt le, az előző év 469 keresztelésével szemben. Házasságot kötött összesen 312 pár, ebből 261 esik Beogradra, a többi Szerbia belsejére, 94 esetben pedig vegyes házasságot kötöttek.

A katolicizmus terjedése Szerbiában

Beograddal párhuzamosan jelentékeny emelkedést mutat fel a katolikusok létszáma Szerbia többi városaiban is. A nisi plébánia keretén belül a ferenciek fejtettek ki áldásos működést, akik rendszeres istentiszteleteket, gyónást, áldozást és lelki gyakorlatokat tartottak az ottani katolikus hívőknek. Csacsákon 28 gimnáziumi tanuló járult a gyónáshoz és szent áldozáshoz, karácsonykor pedig ünnepi istentiszteletet tartottak a katolikus lakosságnak. Ugyancsak rendszeres istentiszteleteket tartottak Prokuplyén, Paracsinban, Ravna Rekan, Senjski Rudnikon, Krusevácon, Trzsibabán, Vranján és Leszkovácon. Jelentékeny számu család él Krusevácon is, ahol a katolikus lakosság a vagongyár alkalmazottjaiból rekrutálódik. A szmederevói körzetben Velika Planán, Kosz-

tolácon és Popsarevácon tartanak rendszeres istentiszteleteket, továbbá a kragujeváci, sabáci és valjevói plébániák hatásköre alá tartozó helységeken. Rtanj bányavidéken 400 katolikus család él, Bogovinában pedig 200 család, leginkább szlovén nemzetiségűek. Az egész diaszporában rendkívül élénk volt a katolikus hívők vallásos mozgalma és tevékenysége, amihez elsősorban az asszuncionisták járultak hozzá, akik fáradságot nem ismerve, egész Szerbiát beutazták, mindenütt élénk tevékenységet fejtve ki.

A beogradi katolikusok között jelentős mértékben fejlődött ki a jótékonykodás is. A nemes emberbaráti akció élén a Szent Vince egyesület áll, amely egymaga 50.000 dinárt gyűjtött a katolikus szegények és árva gyermekek részére. A Szt. Mária plébánia keretén belül ugyancsak jótékonykodási egyesület alakult, amelynek jótékonykodási alapja javára a beogradi francia kolónia 6000 dinárt adományozott. A jótékonykodásban előljárnak a beogradi katolikus hölgyek, akik a karácsonyi és újévi ünnepekre több száz gyermeket öltöztettek fel. A Szt. Vince egyesület legutóbbi gyűjtése ismét 23.000 dinárt mutat fel.

Hasonló jótékonykodási mozgalom indult meg a katolikus középiskolai tanulók között is, akik szívvél-lelekkel álltak sorompóba, hogy a nyomoron enyhítsenek s gyűjtési akcióikkal elősegítsék szegény bajtársaik tanulási lehetőségeit.

A katolikus lakosság az utóbbi időben a kereskedelmi pályán is érvényesül s ma már több nagy cég katolikus kezekbe került. Ezek között a legjelentősebbek a következők: Jansen Antal, karlsbádi porcellánkereskedés, Terazija, Fulka Péter órás és ékszerész, Beogradska ucca 20. Apró István építőanyag raktár, Beogradszka ulica 40. Lemert Péter udvari bádógos, Trnszka ulica, Barta János ácsmester, Mlatsumina ulica 22. és Tiefenbach Antal zongorakereskedő, Prizrenszka ulica.

A szerbiai zsidók

Érdekes megfigyelés egyébként, hogy a katolikusok mellett a zsidók is nagyszámban telepednek le Beogradban. 1918-ban összesen 800 zsidó élt Beogradban, tíz esztendő mulva ez a létszám haterzerre emelkedett. A zsidóknak két hitközségük van Beogradban, a szefard (spanyol) és Askenazi (neológ) hitközség, amelynek élén dr. Popszt, a kiváló zsidó jogtudós áll. A Koszmajszka ulicában levő zsidó templom már nem fogadhatja be a zsidó hívők tömegeit s így a hitközség új templomot épít hívői számára. A zsidók egyrésze a gazdasági életben helyezkedett el, bár nem tagadható, hogy a kereskedelem hangadói mégis csak a szerbek, akikkel a zsidók nem vehetik fel a versenyt, annál kevésbbé, mert a szerb főváros kereskedelme teljesen szerb kezekben van. Beograd ezidő szerint talán az egyetlen város Jugoszláviában, ahol a kereskedelmet nem a zsidók irányítják.

zói már a sarkában voltak, a lovakat és a kocsit az országuton visszahagyva, vad futásban elmenekült Szelence irányában. A csendőrség Pancsevóra, majd onnan Temerinbe hajította vissza a kocsit, amelyet Schosberger Imre tojáskereskedőnek visszaszolgáltattott.

A noviszádi rendőrségnek a tegnapi nap folyamán sikerült megállapítania a gyilkos személyazonosságát s így letartóztatása minden pillanatban várható. A noviszádi csendőrség részéről Jovanovics csendőrkapitány vezeti a nyomozást.

A gyilkosság szerencsétlen áldozata még mindig eszméletlenül fekszik a kórházban s felépüléséhez egyáltalában nincs remény.

ÉPÜLETFA, DESZKA, LÉC

és egyebek legjobban beszerezhető
L. I. S. I. C. faterlepen, a csatornán túl.

Csupán a külföldi gyógyszerkülönlegességek ára változott a noviszádi gyógyszer-tárakban

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy egynemű gyógyszer ára aránytalanul megrágult a noviszádi gyógyszertárakban. A meglepő áremelkedés ügyében érdeklődtünk a Vojvodina Gyógyszerész Szövetségnél és azt a megnyugtató felvilágosítást kaptuk, hogy csupán néhány külföldről importált gyógyszerkülönlegesség árának a felemelése vált szükségessé, általános gyógyszerdrágulásról szó sincs.

A külföldi gyógyszerkülönlegességek közül is csak azok a patikaszer drágultak, amelyekre vonatkozólag az illető ország valutáris nyitvatartása folytán állapított meg magasabb árakat a külföldi gyár. Ezek a különlegességek meglehetősen mérsékelt számban szerepelnek a gyógyszer-forgalomban. Jugoszláviában a gyógyszerek árát a közegészségügyi minisztérium által kiadott ár-szabály állapítja meg és az így megállapított árak egyáltalán nem magasabbak a külföldi gyógyszer-áraknál.

Hafa Solid harisnyák

BRAČA SCHÖNBERGER-nél, Novisad, Jevrejska ulica 6 szám

A Piros bugyelláris Baesko-Gradistén

Baesko-Gradistéről jelentik: F. évi február hó 19-én a Tapavica-féle vendéglő termében jólsikerült szindarabot adott elő a gradistei iparos ifjuság. Színre került a Piros bugyelláris.

A szereplők közül Balázs István a bíró szerepét nagyszerűen játszotta. Nagy Bözsike a női főszereplő a legnagyobb elismerést érdemli. Surján Lajos Kósza Gyurka szerepét olyan kitűnően játszotta, hogy a legnagyobb dicséretet érdemli, a legjobb férfi szereplő volt. Sisitka Józsi mint Csillag Pál manipuláns öruester nagy szerepét igen jól játszotta. A cigányasszony szerepét Füstös Margitka alakította, nagyon kedves volt. A többi szereplők: Botka Józsi, Füstös Juliska, Makra Etuska, Juhász Ilonka, Nacsá Mancika, Füstös Veronka, Ráthgébél Mihály, Böröcsök Feri, Mayer Vilmos, Nagy Feri, Vince Péter, Benkő Józsi, Golbács Sanyi, Makra Pisti, Csille Jani mind igen jól játszottak. A darabot Hegedüs Vince tanító rendezte, amiért a legnagyobb elismerést érdemli.

— Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel égyomorra vesszük be. Kapható mindenütt.

Apollóban még csak ma:

SOLO A NEGRI

legszebb filmje

„A gyűlölet földjén“ (Stacheldrat)

Az új kormányelnök és az ellenzék vezérei

Vukicsevics Velja
miniszterelnök.

Rádics István
a horvát parasztpárt vezére.

Pribicsevics Szvetozár
a független demokraták vezére.

Kétségbejítő nyomorban élnek a halálraítelt Börösök Mihály gyermekei

A magukra maradt gyermekek borzalmas helyzete — Az egyiket veszett kutya harapta meg, a másik tüdőgyulladásban fekszik — A szülők büne a gyermekeket sújtja

Becséről jelentik: A halálra ítélt Börösök Mihály gyermekei kétségbejítő helyzetben élnek. A szülők büne a gyermekek fejére szállott és nemcsak az apa és anya bűnhődnek Szabó Mihály meggyilkolása miatt hanem az ártatlan gyermekek is.

A szülők letartóztatása után a Börösök gyermekek nagyapjuk, Börösök Sándor házába kerültek, ennek halála után nagybátyjuk lett a gondnokuk. A gyermekeknek azonban nincs semmi pénzük és apátlan-anyátlan sorsukban a legsötétebb kétségbeesésben élnek. A legidősebb leánytestvérük, a tizenégyesztendős Mária gondozza őket, gyerek vállalai azonban nem bírják el a reánehazódó terhet. A sokat szenvedett gyermekek felől nem mulik el a legsötétebb gond. Az egyik gyermeket veszett kutya harapta meg, a leg-

fiatalabb pedig tüdőgyulladásban betegedett meg. A magukra hagyott gyermekek senkihez sem fordulnak és így sokkal jobban érzik helyzetük minden reménytelenségét.

A testvérei sorsával aggódó Mária egészen megtört a sorscsapások alatt és a legsötétebb gondolatokkal foglalkozik. Ha valaki nem siet a szerencsétlen gyermekek segítségére, akkor Szabó Mihály meggyilkolása még ártatlan áldozatok is követelhet. A szülők bűnéért talán mégsem szabad a mítsem tudó gyermekeknek bűnhődni.

Az árvaszékek rendezni kellene — ha még nem tette meg — a Börösök gyermekek vagyoni helyzetét is, mert ezáltal talán mégis lehetne segíteni a sors által annyira sújtott szerencsétlen gyermekeken.

Ujabb tárgyalások indulnak meg a tengeri fegyverkezés csökkentéséről

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója beavatott helyről úgy értesül, hogy az angol kormány rövidesen

ismét megkezdje tárgyalásait a francia és olasz kormányval, a tengerészeti fegyverkezés korlátozása ügyében.

Olaszország visszahívta bécsi követét

Diplomáciai konfliktus Seipel osztrák kancellár olaszellenes beszéde miatt

Rómából jelentik: Az osztrák nemzeti tanács csütörtöki ülésén Seipel szövetségi kancellár rendkívül éleshangu kirohanást intézett Olaszország ellen, a Felső-Etsch menti osztrák lakosság elnyomtatása miatt. Az olasz sajtó a legnagyobb felháborodás hangján ír az osztrák nemzeti tanács csütörtöki üléséről.

A Popolo D'Italia szerint az osztrák nemzeti tanácsban történteket egyet jelentenek azzal, hogy Ausztria illetéktelenül beavatkozott, a bozeni tartományban folytatott olasz politikába. A lap emlékeztet arra a nagylelkűségre, amelyet Olaszország tanúsított a fegyverszünet megkötése óta, a legyőzött államokkal szemben. Olaszország — írja a lap —, további engedékenységre nem hajlandó és nem tűrheti, hogy nagyhatalmi politikájának irányát, bizonyos viták megzavarják.

Bécsi jelentés szerint

Auriti bécsi olasz követ tegnap este

Rómába utazott.

A bécsi olasz követség vezetését a legidősebb követségi titkár vette át. Az osztrák sajtó a követ elutazását úgy tünteti fel, mintha a követ csupán jelentéstétel miatt utazott volna Romába.

A Giornale D'Italia groteszknek mondja Kolb osztrák képviselő állítását, aki világhírességet akart tulajdonítani a problémának. Ami a kancellár beszédét illeti — mondja a lap —, világos, hogy ez a rendkívül hosszú, homályos és érthetetlen beszéd azt a nyílt szándékot bizonyítja, hogy támogassa az osztrák lármázást anélkül azonban, hogy tulságosan kockáztatná Ausztriának Olaszországhoz való viszonyát.

A lap ezután megcáfolja Seipel kancellárnak azt az állítását, hogy a Felső-Etsch problémához hasonló problémája nem volna Ausztriának egyetlen más határon sem. Ez az állítás azt jelenti, hogy Ausztria lemond a

németek egyesítéséről és, hogy a rossz és erőszakos elnémetesítés prédájául engedi át a Csehszlovákia, Lengyelország és Románia területén élő németeket. A többi olasz lap hasonló szellemben támadja Ausztriát és Seipel kancellárt.

Rablótámadás a Darányi telepen

Egy ismeretlen tettes a sötétségbe borult Darányi telepen ki akarta fosztani Lina Benedek munkást

Pénteken este 8 órakor vakmerő rablótámadás történt a Darányi telepen. A kritikus időben Lina Benedek, a Vinkovics fatelep alkalmazottja Darányi telepi lakása felé sietett, s éppen a Rokszadics villa mellett haladt el, amikor a vágányokon veszteglő vasuti vagonok egyikéből váratlanul egy torzonborz külsejű alak ugrott elő, aki kést szegezve a megszeppent munkás felé, így kiáltott fel: — Pénzt vagy életet!

Lina Benedek első meglepetésében futásnak eredt, de a rabló utolérte és dula-kodni kezdett vele. A munkás, aki fegyvertelenül állt szemben támadójával nem védekezhetett s amikor a rabló éppen arra készült, hogy végezzen vele, messziről közeledő lépések hallatszottak. A léptek hallatára az ismeretlen rabló megijedt s otthagya a meg-támadott munkást, elmenekült.

Lina Benedek tegnap este feljelentést tett támadója ellen. A pénteki rablótámadás újabb bizonyíték arra, milyen kétségbejítő a közbiztonsági állapotok a Darányi telepen.

Franciaország megépíti a világ legnagyobb tengeralattjáró flottáját

Londonból jelentik: A Daily Telegraph, Franciaország hatalmas tengeralattjáró flottájára hívja fel a figyelmet. Jelenleg Franciaországban kilenc hatalmas tengeralattjárót építenek, úgy hogy négy év múlva száznál több hatalmas tengeralattjárója lesz a francia hadseregnek. Igen erős a háboru után épített oceanjáró flotta is. Az új éptkezések befejezése után Franciaországé lesz a világ leg-hatalmasabb tengeralattjáró flottája.

Hirdessen

a Délbácskában!

Kováts Antal:

Az isteni nép

Ma felemelhet, holnap megfeszít,
— Ha igazad, ha érdemed van is. —
Sárral dobál meg az isteni nép,
Kigyót, békát kiált reád,
Amint kénye-kevé, e szeszélyes
Forrongó hullám csapkod, fodrozik.
Csak keresd dörén ingatag kegyét.
Felemel, ha izmos vállára állsz
S tajtékos szájjal fujod az ígét,
Amit sebtében üdvözítő
Jelszóból ajkára kapott.

Felemel, s vissz, ha mint vágató ménnek
Kantárat futásközben elkapod,
S nyeregkápájába vágod magad,
Csak értsd a fortélyt, mely reá kapat.
S vakon ragad a cél felé,
Ha zabláját, kantárat jól fogod,
S hirtelen fordulónál kengyeled
Vasát lábaddal jobban megnyomod.

Tenger a lelke, amely szemetet,
S drága gyöngyöt egyformán rejteget.
Ha szeret, reádrakja gyöngyeit,
Felékesít, magasztal, istenít.
De ha forrong vadul a tenger drja,
S titokzatos mélységeit kitarja,
Jaj a hajósnak, ki rajta evez.
Legyen zászlója tiszta, szent,
S az eszme, amit jelképez, jelent
Szeplőtelen, mint szüzi hó:
Reázdulja minden szemetét
S féktelenül bömbölve,
Rongyokba tépdesi,
S a hajóst a hajóval együtt,
Konokságnak és szírfokán
Böszülten pozdorjává zuzza szét.

Wintery Alfréd

Ha történetesen Bécsben élne, akkor Schermannal állna egy vonalban. Itt, mivel ő nem reklámoz, — csak a lelkek ismerik és szeretik. —

Szeretném Wintery látónoki problémáját objektív világitásban állítani. Csakhogy ehhez hosszas tanulmányozás és praktikus megfigye-

Egy tüneményes élet története, a cselédsorból, a halhatatlanságig

— Szemelvények Jászai Mari, a legnagyobb magyar tragika naplójából —

4.

Mégis meg van az oka, amiért erősnek és nagy egyéniségnek tartanak: a szinpadról ismernek és innen ítélnék meg. Igen, a szinpadon *ottho* vagyok. Ott sohasem tévovázom.

Évtizedek küzdelmébe kerültem, amíg kikutattam magamban az *embert*. Mig megkerestem, hogy mi marad belőlem, mikor a szinpadi kosztümöt levetem. Most már tisztán látom, hogy az én *egy* testemben *két* ember helyezkedett el: egy bátor és biztosan járó ember, aki a szinpadon azt teszi amit helyesnek tart és egy másik, gyáva és bizonytalan ember, aki az életben azt teszi, amit helytelennek tart.

Úgy is mondhatnám, hogy annyi ember lakik bennem, ahány szerepet játszom. Nincs tulajdon egyéniségem, amely ellentáll volna az új lakónak, aki minden szereppel belém költözött. En sohasem játszottam a szerepemet, hanem mindig az voltam.

Milyen különös adomány színésznek születni! Mi lett volna belőlem ha nem ismerem meg ezt a pályát? Úgy születtem színésznek, mint ahogy az ember jónak, vagy rossznak, szépnek, vagy rutnak születik. Én arra születtem, hogy szétforgácsoljam a lelkem száz ember számára és, hogy magamnak ne maradjon egy emberre való lélek sem.

lés kellene. Kicsit megfélemlít az a tudat is, — mikor róla írok, — hogy manapság lelki dolgokról csak lenézően lehet beszélni. Mi, mai műveltek, úgy szereplünk, mint a 19-ik és 20-dik század megszemélyesülései. Minket valami kötelez a középkort „sötét”-nek és a reakövetkezett öt-hat évszázadot a balhiedelmek és babonák fészkeinek nézni. Emellett szemet kell húyni azon tény elött, hogy a renesszánsz ebből a sötétségből sarjadt és hogy a páratlan Assiszit, Dantét, Leonardót, Raphaelt, Rembrandtot . . . ez a sötétség termette ki magából, sőt hogy alapjában véve ma is a középkor és renesszánsz sötétjeiből merítünk stílust és tartalmat.

A 19-ik század valahogy királyá kiáltotta ki magát a mögötte meghúzó századok föllött. A 20-ik század pedig a 19-iknek is a fejére ült és az Észfény tündöklésében csinált egy torztükröt: a 20-ik század fintoros orcáját.

Mondom, ilyen korban, midőn az Ész, a lelkieket homályba és gúnyba borítja, merészség a Lélek dolgaival foglalkozni. És mégis kell vele foglalkozni.

Engem Wintery Alfréd látónoki ereje mellett, főképp a lelkéből sugárzó jóság fogott meg. Ez ad művészetének erkölcsi támasztékokat.

1926 őszén hosszabb időre Pestre készültem. Kifaggattam Winteryt: „Sagen Sie mir offenerzig, werde ich Erfolge haben? Csak ennyit mondott: „Nur moralische”.

A világeért sem ejtett volna ki egy szóval se többet, jobbat, mert nem látott sorsomban jobbat.

Evvél előkészített egy kilátalanságra, amit így, tudva, jobban elbírtam, mintha megrohant volna a „rossz”.

Wintery úgy olvas szemből, tenyérből, arcból, írásból, fényképről, mint más a könyvből. És hiába gombolkozik be előle az ember. Röntgenszemével megfogja a legtitkoltabb titkot is. 1925-ben látónokian megmutatta azt a lejtőt, amely sorsomba volt építve. Ha meg nem mutatja, akkor készületlenül lecsúszok a végzetes lejtőn. Így azonban elébe mehettem a „rossz”-nak és kezet nyújtottam neki, mint várt barátának.

Olyan ő mint egy áldottlelkű orvos. Öröm-

Bizonyos, hogy a színészkedés fekszik a természetem legmélyén. Taláncsak a kinzó igazságérzetem fészkel még mélyebben, úgy érzem, hogy azt a hátgerincemben viselem, mint a föld tengelyében az egyensúlyt. Sokat, nagyon sokat szenvedtem az igazságérzetem miatt. Megátkoztam azt, aki belém oltotta, de ma már áldom, hogy egyedüli vezetőmül adta, életem tekervényes utjaira. Ez az egyedüli *jellemvondás* bennem.

Milyen nagy pompa az ilyen *tehetség* mint az enyém. Az ember egy életen át süt-kérezik fényében. Ami bennem értékes, az mind a tehetségem hordozója viselője, médiuma és szolgálója.

Csodálkoztam, mikor észre kezdtem venni, hogy az emberek a színész nappali mivolta iránt is érdeklődnek. Holott a színész *nappal*: semmi. Üres hüvely, amelyben a színész az esteli kellekeit tartja. Minél *érdekesebb* a színész a *nappali világitás* mellett, annál *érdekesebb* *lámpafény*nél.

Legelső emlékem gyermekoromból: látom magam hároméves koromban, amint egy bronzkarikát szoritok a homlokomra és megyek mutogatni magam uccahosszat, hogy nézzék, ki vagyok én.

A színészkedésen kívül két más emlék uralkodik gyermekkoromban: a betű szomszaga és az éhség. *Mindig éhes voltam*. Ma már áldom érte a sorsot, mert ennek köszönhetem, hogy a gyomrom ép és erős maradt. Szegény kis úri gyerekek, akiket es nyolc órákor még jóllakatnak.

És a betűszomszagam! Gyermekkoromban nagy bűnnek tartottam, mint gonosz kíváncsi-

Dr. OETKER
=BACKIN=
SÜTŐPORRAL SÜT!

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve megkérdezzük!
Dr. Oetker d. z. o. z., Maribor

féle képes receptkönyv, 200 elsőrangú recepttel, 51 képpel. Ára 5 dinár. Mindenütt kapható, esetleg közvetlenül
Dr. Oetkernél, Maribor.

mel állapítja meg a jót és tartózkodóan diagnosztizál. Evvel segít megelőzni a végzetet.

Éppoly elfogultság a hatalmas teremtderejű középkort sötétnek bélyegzeni, mint az új asztrológiát és grafológiát babonának tulajdonítani. Az előbbi: megalapozott tudomány, — a grafológia pedig tudomány is, művészet is, és az embernek, aki nagyon sokszor vakon tapodatozik és nincs kibe — mibe kapaszkodnia, — ha többet nem, legalább irányítást ad, amivel örvények, zátonyok veszélyét kikerülheti.

Persze, mint minden szakmának, az asztrológiának és grafológiának is vannak kon-tárjai.

Wintery Alfréd: mestere a látónokiságnak. És jóság sugárzik ki a lelkéből, ami ebben a lelki és világnézeti jégkorszakban szinte felbecsülhetetlen drága kincs.

Aszlányi Dezső

ságot. El is bujtam, a legképtelenebb rejtekhelyekre, ha valahonnan könyvre tettem szert. A mi otthonunkban a *Szentelek életén* és a *Biblián* kívül más könyv nem volt. Bár akkor tudtam volna, hogy a Biblia érdekes olvasmány, nem kellett volna féltenelem mostohámtól, a kölcsönkapott könyveket. Ha nem talált a dolgom mellett, kiállt a küszöbre és dühvel, elnyújtott hangon kiabált: elééegyeetem! Tudta, hogy elbujtam valahová olvasni. Borzasztóbbal nem fenyegethetett volna: elégetni ezt a kincset, a legédesebb drágaságot a világon, a könyvet! Ami oly szép világokba vitt engem, ahol el lehet felejteni a verést és az éhséget. Hányszor nyílt a mellemben az ijedség erre a kiáltásra! És ez a kincs mindig a másé volt!

Mily dusszagdagnak érzem magam, mióta háborítatlanul, szabadon dusszállok kedves könyveim között! Megtörténik, hogyha hosszabb ideig távol vagyok tőlük és amikor ismét teleszedem velük az öletem, s már a számban érzem a következő gyönyörűség jó ízét: ismét hallom a házsártos német aszszony kiáltását: elééegyeetem! Ma már csak boldog mosollyal felelek neki. Tudom, hogy senki el nem választhat édes könyveimről, amikkel azóta rég egymásé lettünk, ők az enyémeik és én az övék.

És amióta megérkeztem közéjük, már nem olyan szívfacsaró érzés az egyedüllét. Megtanítottak arra, hogy az ember maga születik, maga él, maga hal meg. De ők sem váltják meg az embert. Csak megbékítenek a változatlannal.

Korai színészkedésemnek első fura, izléstelen megnyilatkozása hatodik életem elején esett meg Pannonhalmán. Édesanyám halála után ide vittek egy szegény özvegy ángyomhoz

INNEN-ONNAN

Berlin titkaiból

Berlin sok minden tekintetben tartja a világrekordot: ez a titáni arányok városa. Itt van a kontinensen a legnagyobb szálloda, Európa legtekintélyesebb repülőtere, a világítás, a tisztaság páratlan, a berliniek fogyasztanak legtöbb vizet Európában. Ezenkívül még egyéb rekordokra is ők tartanak számot.

Poroszországban évente körülbelül 5000 ember ful a vízbe. A legnagyobb percent Berlinre esik. Gyakran megtörténik, mikor a „vízi rendőrséget” hívják, hogy valamilyen fulladt embert kihalásszon a fővárost körülvevő tavakból, nem egyet, hanem ötöt találnak, akiket egyáltalán nem ismernek föl s mint ismeretleneket földelnek el.

Berlinben évente körülbelül 4000 ember tűnik el, anélkül, hogy valaha is megtudnák, hogyan és hová: egy mezőváros egész lakossága ez, mely elkallódik.

Itt követ el legtöbb ember öngyilkosságot is. Minden százezer emberre 454 öngyilkos esik. Németországban háromféle vallás van, a katolikus, a protestáns és a zsidó. Érdekes, hogy az öngyilkosság terén a zsidók vezetnek. 10.000 berlini öngyilkos közül 410 protestáns 181 katolikus, 491 zsidó.

Berlinben aránylagosan sokkal több házasságot kötnek, mint bármely más német városban, de a válás is könnyebben folyik le. 1921-től—1927-ig Németországban 1000 lakos közül 780 házasodott meg évente, Berlinben viszont 983. Szóval a házasságok száma Berlinben husz százalékkal több, mint a birodalom egyéb részeiben. De a berlinieknek legkevesebb gyermekük van s a házasságok könnyűszerrel válnak el. Míg egyebütt 1000 lakosnak 22.6 százalék gyermeke volt, Berlinben csak 11.30 százalék. Ez a jelenség egyébként nem új. 1875-től kezdve Berlin születési görbéje folyton lefelé csökken. Ennek ellenére a német főváros lakossága folyton növekszik s 1875-től fogva megötszörződött.

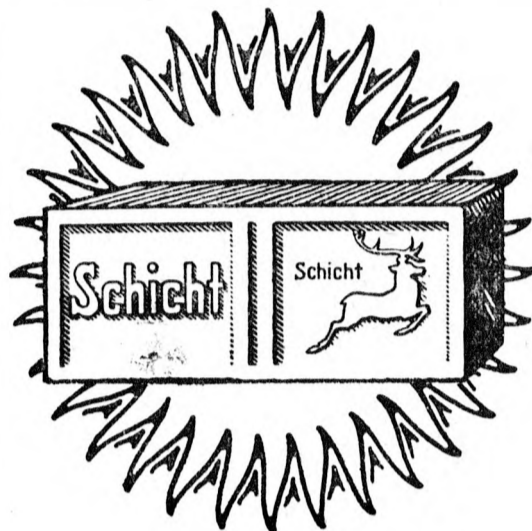
Németországban az elválások évente 35.000-re tehetőek, szóval kétszer annyi az elválás mint a háború előtti időkben. Ebben a tekintetben is Berlin jár az élen, amennyiben minden 100.000 lakosra 1934 elválás esik.

Szerkesztői üzenetek

SZONETT. A legszerencsétlenebb találmányok egyike a szerkesztői üzeneteknek nevezett kicsodák. S főleg akkor, amikor versekről kell tárgyalni a szerkesztői üzenetek nyújthatja négy sor keretében. Sem elegendő, sem pedig illendő helyet nem nyújt a tárgyilagosságot, komoly bírálatra. Mindezeket eltekintve megpróbálok beküldött két versére olyan bírálatot adni, amelyet a két írás éppen megérdemel. SZONETT c. verséből: „Szeretném... a harmatázott szirmokat lecsókolni minden virágról.” — Eltekintve a szavak hétköznapiasságától, banalitásától, szirmot csókolni le a virágról, majdnem annyi, mint füvet habzsolni, ami igen közeli rokonságot kölcsönöz a szíromfalók és egyéb füevők között. „Magamba szívni sok szerelmet”. Képzelve csak el: sok szerelem, több szerelem, legtöbb szerelem. Hát ezt nem így mérik. A szerelmet nem lehet négyzetre emelni ezzel a szóval „sok”. „Parázna buja virágölelést; agyoncsókolni az illatos kelyhet” — Hogy képzeld ennyire elvetemedni paráznán, buján, virágölelve agyoncsókolni illatos kelyhet. Gondolja csak meg jól, szabad-e fiatal költőnek a virágkehellyel való ártatlankodás közben paráznaságra s bujaságra vetemednie? Látja, ezt jobban meg gondolhatta volna, mielőtt bűnbe esett. — Aztán a másik: ECCE HOMO. „A hit buzáját kétely konkolyozta” „... Számolgatta Isten lépteit.” — Ez a két sor az, amiért megtudom Önnek bocsájtani második versét. Különben pedig: „Miliárd vattos gyertyafénnyel (Izzó világok ezere) (Égett világ templomboltozatán) Dicsőítette az Úr hatalmát.” Miriad vattos gyertyafénnyel bevilágítani az izzó világok ezerét, mindenesetre vakmerően szép gondolat, hasonlatfélnék azonban igen halványan pisla mécses ahhoz, hogy a csillagos égbolthoz hasonlítsa; amely körülbelül úgy hat, mintha nem a naphoz hasonlítaná a gyertya fényét, hanem a napot a gyertyafényhez, amely körülménynél még az sem enyhítő kitétel, hogy: miriad vattos. Különben pedig, hogy lássa miszerint nem vagyok a kezdők akkora ellensége, mint amekkorának hisz, — sokkal rosszabb verseket is olvastam már azoktól, akik Önnek az utóbbi versére már bírálatot adtak. (fl.)

Némelyik szappan lehet jó,
Schichtszappannál egységem jobb,
Mégis csak legjobb:
a „Szarvas“-jegyű

Schichtszappan.

Legyen elővigyázatos, ha más szappanokat mint „époljó” vagy „szintén Schichtől” kínálnak Önnek.

A legjobb minőségért csakis a Schicht név és Szarvas-jegy szavatol.

J. G. Leveles ládájából előkotorászott „sárga levél, őrszi levél” strófás verse a „Tél a parkban” című versével együtt a népdalstílus azon zavaros régióból fakad, ahonnan kiindulva nem kecsegtethetjük tovább írásra. Legfeljebb önmagát vigasztalja meg, ha megszívleli egyszerű szavainkat: ne írjon verseket, nehéz az magának.

Olvassa a Délbácskát!

s itt maradtam apám második házasságáig.

Szent István napja volt. Akkor még rop-pant nagy bucsuk estek Pannonhalmán. Fenn a tereken ezrével tolongott a hívők száma és koldusok tömege. Énekes koldusok szegték be az utakat és lepték el a terek diszhelyeit. A vár külső terén, ahol ma az új kökereszt áll, a tér kellő közepén — mintha ma is látnám — egy teljesen kopasz, vak koldus gajdolt éktelen nagy hangon. Csudás nyomorék lehetett, azt hiszem, a legfeltűnőbb valamenyi között, mert egy kis tisztaság maradt körülötte és ezen át bámulták az emberek és dobálták a krajcárokat az ölébe.

Tűzött az augusztusi forró nap. Árnyéknak nyoma sehol. És annak a vak koldusnak olyan fekete és fényes volt a koponyája, mint a sötét mahagoni íróasztalom, amelyen most irok. Az izzadság úgy folyt arról a fényes, sötét golyobisról, mintha locsolókannával öntözték volna. Most is ott látom magam az izzadt koldus mellett, amint az ágyomtól kapott tiszta zsebkendőmmel egyre törülgetem a fejét, törülgetem és kimondhatatlan gyönyörűséggel hallgatom, hogy a körülállok rólam beszélnek: — Kije lehet neki ez a kislány, aki törülgeti?

— Milyen szép kislány, talán az unokája?

És sűrűn hullottak a krajcárok. Az öreg pedig áldást mondott rám, a két kezemre. Leirhatatlan édes érzések futkostak végig rajtam. A legbüszkébb ember voltam a föld kerékén. És a legboldogabb: rólam beszéltek az emberek! Dicsérték és néztek. Éreztem, hogy szerepelek.

Igen, egyetlen szenvedélyem a szereplési vágy volt és ez a színészetben talált kielégülést.

Ma már a másik tulságba estem. Bujok az emberek elől és háttorzongást érzek, ha rólam beszélnek.

Tízéves koromban egy nyári vakáción alatt kivitték bátyámhoz, Szemerébe, a kisgyereket dajkáni. Ő maga nem volt otthon, csak a fiatal felesége a kis fiával. E helyett befogtak a legnehezebb munkára. Mezei munkára is. Ott folyt az ásó nyelén végig a vér a kezemből.

Mégis a harangozás volt a legkeservesebb dolog. A bátyám tanító volt a faluban, a harangozás is rá tartozott, de harangozót nem győzött fizetni. Míg én ott voltam, iskolai szünidő alatt, én harangoztam a déli és esteli Úrangyalára. A kis kápolna, amelyben hetenként egyszer miséztek, az urasági park mélyén volt, óriás fák árnyékában. Mindig fogvacogva mentem oda, ha utközben nem találtam gyerekeket, akik elkísértek volna. Egyszer egy nagy kutya a lábomszárába kapott a sötét uton. Nem vettem észre, hogy utánam somfordált, hanem mikor hang nélkül belémharapott, csoda, hogy nem maradtam ott az ijedségtől. Olyat sikítottam, hogy az egész kis falu meghallotta. De azért senki sem váltott fel a harangozásban.

Amíg odajártam, az ágyom: evett. Az egész sült ludat az almáriumba dugta és arra járt jóllakni. Nekem kenyeret és hideg főtt krumplit adott. És én azt hittem, hogy ennek így kell lennie.

Azután Bécsbe kerültem. Egy magyar család az apácaiktól kért egy kis leányt gyermekei mellé, hogy legyen kívül magyarul beszélő. Kétségbeesetten kértem a kis ursulitákat, hogy engem küldjenek. Megszántak, elküldtek.

A bécsi helyemen arra emlékszem, hogy éjjelután felkeltettek nagymosáshoz és hogy olyan helyen aludtam, ahol a patkányok lerágták a gyönyörű szép hajamat. Arra ébredtem, hogy az arcomon szaladnak keresztül - kasul. Nem tudom meddig voltam ott, talán egy esztendeig. Aztán levél jött, hogy egy távoli atyafi kíván magához Pestre.

A rokon, nagy kövér jó asszony volt. A Király-uccában volt a sörcsarnoka a „Fekete Macskához”. Talán arra számított, hogy az üzletben segítségére leszek. Lettem volna is, ha meg nem tanított volna arra, hogy mit tegyek és mit ne tegyek. Ilyesmire azonban nem emlékszem, csak arra, hogy innen is szélnek eresztettek, de már nem tudom, hogy hogyan, miért? Hazuról nem reklamáltak, mert Pesten mentem szolgálni a régi Zrinyi-házba, az első emeletre, kihez, nem tudom. Itt összeismerkedtem egy bűvészcsaláddal, aki elvitt magával. A cselédjűk lettem, de szinpadon is mutogattak. Úgy rémlik most, hogy valami afféle lábatlan hölgy voltam: egy asztal volt a derekam köre szorítva. A család szolgájával aludtam egy helyen, annak a helyiségnek a háttérében, ahol az előadásokat tartottuk, mindig a földön, szalmán vagy gyékényen, ágyban soha. S mint később ráeszméltem: Cseh- és Morvaországban jártunk, sok városban, de egyre sem emlékszem, egynek a nevét sem tudom. Egyszer az úr nagyon megvert és elkergetett. Valamit elmondtam az asszonyról, amit a szolgától hallottam. Erre a szolgára hálával emlékszem. Ma is érthetetlen előttem, hogy miért nem bántott, mikor a földön együtt háltunk.

— (Jövő vasárnapi számunkban folytatjuk.) —

HIREK

Láthatatlan fényű fényező avagy

A legújabb technikai csodabogár

Külföldi lapokban olvasom, hogy egy angol vegyész láthatatlan fényű fényező-kal kísérletezik. Tessék csak jól elolvasni ezt a mondatot, hogy „láthatatlan fényű fényező” s ha azután gondol egyet bizonyára hamarosan rá fog jönni hogy ilyen épületes számárságot még nem pipált a világ. Mit is jelentsen az, hogy „láthatatlan fényű fényező”? Mert ha fényező, akkor fényt szór s ha fényről van szó, akkor fényt terjeszt, már pedig ha fényes valami, akkor az látható is. Mert minek nekem a fény, ha nem láthatom? Ha végignézek kifényesedett nadrágomon, azt bizony a vak is észreveszi, hogy fényes vagy ha fényes jeleneteket látok a színházban, az bizony csak akkor láthatatlan, ha nem nézek rá. De minek akkor a fényező fénye, ha nem látom a fényt? Vagy minek a szóró, ha olyan fényt szór, amely nem fényes. Szeretném látni azt a hajót, amelyre az ellenség fénytelen fényeket szór. Hogy azok majd a markukba nevetnek, ha fénytelen fényező-kal szórnak fényt a fényes fényekre!

Igaz, nem tagadom, ilyen lehetőségek is létezhetnek. A vegyészek rendszeresen okos emberek s Einstein relativitási elméletével hamarosan megállapítják, hogy az, amit mi fénynek látunk nem is fény, hanem — rostélyos. Vagy karmenádli. Vagy libacomb. Vagy esetleg cipőpertli. Teljesen mindegy akármit mondunk reá, mert a relativitási teória szerint nem biztos, hogy kétszer kettő négy. Miért pont négy, mikor öt is lehet. Hiszen a közmondás is azt mondja, hogy nem mind arany, ami fénylik, miért legyen tehát a fényező fénye is fényes, amikor az nem fényes. Hányszor mentem végig illuminált állapotban az uccán s ilyenkor csak azt láttam, hogy semmit sem látok, már pedig a víz képlete is úgy aránylik a salétromsavhoz, mint a mágnesű a szelersz vízhez, mert ha a feleségem ikrekkel örvendeztetne meg, nem azt mondanám, hogy „Há/2 U”. hanem „U-há, kettő” s így nem kétséges, hogy a fény csak akkor láthatatlan ha a Leideni palackot bekapcsoljuk a bolhacsipésbe.

Ilyen és hasonló kémiai gondolataim támadnak, ha a láthatatlan fényen töröm a fejem s amíg egyrészt szinte visszariadok a jövő perspektívájától, örömprepedve állapíthatom meg, hogy ezentul már nem mondhatjuk azt, hogy „nini a Steinnének milyen fényes ruhája van”, vagy „jaj de fényes ölteid vannak lelkem”, nem lesz ezentul sem fénykép, sem fényképész, nem lesz fényugár sem fényűzés, megszűnik a fénymáz és fényesség, mert mindez láthatatlanná válik, semit sem látunk többé belőle s a jó öreg fényből csak a „lucidum intervallum” marad meg, amely régi jó pajtásomnál a következő jelmondatban nyilvánul meg:

— Elvből nem iszom többé bort!

— Hanem?

— Csak pohárból,

Ez az egyetlen fényes pont, amely örök illuminációba ringatja az embert.

K. A.

1928. Február 26. Vasárnap

Római katolikus: *Invocabit*. Protestáns: *Géza*. Görög keleti: (Február 13.) *Márton*. A Nap kel 6 óra 33 perckor, nyugszik 5 óra 30 perckor. A Hold kel 9 óra 28 perckor, nyugszik 9 óra 0 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Szép és derült idő az ország északi részén. Délben he-

Hétfőn és kedden az **ASOLLO**-ban
a szezon legszebb vigjátéka:

„Önagysága szalmaözvegy”

lyenként ködös és felhős. A szelek gyengék maradnak. Noviszádon csendes és derült idő, kevés felhőzettel. A hőmérséklet minimuma — 8 C°, maximuma 4 C°.

— **Magyarnyelvű istentisztelet a noviszádi evangélikus templomban.** Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor nagytiszteletű Szántó Róbert szubotikai lelkész, magyarnyelvű istentiszteletet és prédikációt tart, a noviszádi evangélikus templomban.

— **A noviszádi Célövész Egyesület** ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja ezévi rendes közgyűlését a Lövölde nagytermében.

— **Vasa Prihoda nemzetközi hangversenykörútja.** Vasa Prihoda, a világhírű hegedűművész nemzetközi hangversenykörútja befejezésével érkezik Noviszádra. A művész három hónapig tartózkodott külföldön, ahol óriási sikereket aratott, azonkívül két hónapig Anglia összes nagyobb városaiban játszott, mindenütt szenzációs feltűnést keltve. A külföldi tura most fejeződik be, Vasa Prihoda ellátogat még Beográdba, Zágrebba és Bukarestbe, március 1-én pedig Noviszádon lép fel teljesen új műsorral. Mi sem természetesebb, hogy az érdeklődés olyan méreteket öltött, hogy a közönség valósággal szétkapkodta a jegyeket. A még fenmaradó jegyek elővételben a Lipkovic trafikban és a „Szlavia” könyvkereskedésben kaphatók.

Szönyeges és Függöny

NOVISADON

legolcsóbban csakis az ujonan megnyitott üzletben

Holik Rudolfnál vásárolhat

— **Csütörtökön kezd meg működését Noviszádon Winterry telepátikus.** Winterry Alfréd, a kiváló grafológus és telepátikus csütörtökön, március 1-én kezd meg működését Noviszádon.

— **Ezennel meghivatnak a Novisadi Bortermelők Szövetkezete becses tagjai a vasárnap, folyó évi március hó 4-én délután 2 órakor a szövetkezet helyiségében megtartandó rendes évi közgyűlésre.** — Elnök.

Tűzifa Szén

Prima szerémi tűzifa vágva, hasítva, házhoz szállítva, felsősziléziai diós **hoksz.** Porosz darabos szalon **kössén.** Retorta **faszén** száraz, pormentes, legolcsóbb árban, vagontelekben is kapható

Vinkovits fatelepen

Novi Sad, Örmény-ut. — Tel. 22-57.

— **Fogadj szót az idősebbnek!** A vásárlásnál ne néz kizárólag az árakra, mert csak a jó áru olcsó. Ez különösen a szappanokra vonatkozik. Aki ruháját Schicht szappannal mossa, az saját magának barátja.

— **Megverték a kalauzt.** A Szubotica—Noviszád közötti vonalon teljesít szolgálatot Antonics János kalauz, akinek kellemetlen incidense támadt két utassal, Kalmár István mali-idjosi napszámmal és annak apjával. A két Kalmár ittas volt és amikor a kalauz a jegyeket kérte, rátámadtak, ütlegelni kezdték, úgyhogy az utasoknak kellett közbelépni. A vonaton utazott egy csendőr is, aki Kalmárt és apját a mali-idjosi álló-

máson átadta a rendőrségnek, amely megindította ellenük az eljárást.

— **Kibontották a háztetőt, hogy lop-hassanak.** Mali Idjósról jelentik: Mihalecs István idjosi gazda háztetőjét ismeretlen tettesek kibontották a kilenc métermáza buzát elvittek a padlásról. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Megfulladt a párnában.** Mali Idjósról jelentik: Szeles Márton idjosi gazda héthónapos kisleányát egyedül hagyták odahaza a buboskemence padkáján. A gyerek véletlenül a párnák közé került és megfulladt. Mire szülei hazaértek, már halott volt. A rendőrség a gondatlan szülők ellen megindította az eljárást.

Értesítem a n. é. közönséget és ismerőseimet, hogy **Jevrejska ucca 5. szám** alatt elsőrangu

borbély és fodrászüzletet

nyitottam. Szolid és pontos kiszolgálás mérsékelt árak mellett. Szives támogatást kérek tisztelettel:

Klemm Károly.

— **Uj kamat-törvény Magyarországon.** Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter legközelebbi törvényjavaslata, az ugynevezett kamat-törvény lesz. Ez a törvény a tíz százaléknál magasabb kamatot minden vonatkozásban uszorának fogja minősíteni. Gondoskodik arról is, hogy az állami intézmények által behajtható kamat ne haladjon meg a nyolc százalékon. Az új javaslat benyújtásával egyidejűleg a Pénzügyügyi Központot abba a helyzetbe kívánja hozni, hogy vidéki pénzügyintézetek minél nagyobb mértékben tudja megfelelő hitelekkel ellátni.

— **Ki találta meg Kelemen Sándor iskolakönyveit.** Kelemen Sándor, az usztavszka-uccai református elemi iskola harmadik osztályának tanulója tegnap délelőtt játék közben elhagyta könyveit az Usztavszka és a Vásár ucca közötti utvonalon. Aki a könyveket megtalálta, vigye be a református iskolába, vagy értesítse szerkesztőségünket, mert Kelemen Sándor szüleinek nem telik új könyvekre.

Ma este pont 8 órakor a

Falu rossza

másodszor kerül színre

a Kath. Olvasó- és Gazdakörben.

— **Ismeretterjesztő előadások a noviszádi Munkásotthonban.** A noviszádi szocialista Munkásotthonban Dr. Alekszics Szima, az ismert röntgenológus február 24-én tartotta meg „A táplálkozás reformja” címmel ismertető előadását, amelyet az igen nagy számban megjelent munkásság nagy érdeklődéssel hallgatott végig. Ugyancsak a noviszádi Munkásotthonban (Temerini-ut 12.) február 29-én este 7 órai kezdettel előadást tart dr. Csirics specialista orvos „A tuberkulózis és az ellene való védekezés” címen. Az előadások ingyenesek.

ODEON február 26-án

A sivatag árvái

9 felvonásos szerelmi dráma Bánky Vilma és Ronald Colmannel.

— **Meghosszabbították az újságíróvasutigazolványok érvényét.** A közlekedésiügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az újságíró vasutigazolványok érvényét március hó végéig meghosszabbítja.

— **A Magyar Királyi Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság a teher és darabáru forgalmat a Regensburg—Sulina-i vonalon és viszont, valamint a Dráván és Tiszán megnyitotta.** Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a társaság képviselője az SHS Királyság részére Zemunban, valamint az összes ügynökségek. Zemun, 1928 február hó 19-én.

— **Hálósobák, ebédlők, függönyök, szőnyegek,** egyszerű és finom kivitelben, olcsó árban **HEMLER** butorizletében **NOVISAD,** Safarikova 30. Hitelképes egyéneknek előnyös fizetési feltételek.

— **Meghalt a szlanabari baleset áldozata.** Emlékeztet még az a borzalmas szerencsétlenség, mely a napokban a szlanabari cigánytelepen történt, amikor Csonkics Szevén 66 éves cigány az ágya előtt elszórt égő parázsra esett, amely alkalommal borzalmas égési sebeket szenvedett. A szerencsétlen ember gyalog tette meg az utat a Szlana Barától a kórházig, ahol azonnal ápolás alá vették, de már nem lehetett segíteni rajta. Csonkics Szevén tegnap délelőtt a kórházban meghalt.

Elsüllyedt egy olasz gőzös az angol partokon

Londonból jelentik: Az Alcantara olasz gőzös Anglia keleti partvidékein összeütközött egy másik gőzössel és elsüllyedt. A Moldavia nevű brit gőzös másfélóra hosszat kutatót azon a helyen, ahol az Alcantara a sűrű ködben elsüllyedt.

A mentőhajó a következőket jelentette: Egy embert holtan halásztunk ki, erős meggyőződésünk, hogy a többiek közül egy sem maradt életben. A katasztrófáról a Daily Mail a következőket írja: A Moldavia legénysége több segédhajó segítségével átkutatta a roncsokkal borított tengert, de csupán egy félholt matrózt tudtak kihalászni, aki a Moldavia fedélzetén kevéssel utóbb meghalt. Egy másik londoni jelentés szerint, az elsüllyedt hajó legénységét sikerült megmenteni.

Rádió műsor

Vasárnap, február 26.

Zagreb 17: Táncczeneközvetítés a „Club-Bar“-ból. 22: Könnyű esti zene.

Budapest 9: Újsághírek, kozmetika. 10: Zenésmise az egyetemteri templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. c. apát, egyetemi magántanár. 12: Pontos időjelzés, utána: A m. kir. 1. honvédelmi vezérőrnagy hangversenye. Vezényel Fricsay Richárd zeneügyi igazgató. 15.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. Dicity Dezső, az Ampelológiai Intézet igazgatója: „A szőlő trágyázása“. 16: Kalotaszegi népmesék. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, utána: Az első liga-futballmérkőzés félidőjének végeredménye. 17: Tarján Ferenc tanár felolvasása: „Régi vagy újrendszerű villanytarifa“. 17.30: Az első ligafutballmérkőzés végeredménye. 17.40: Előadás a Studióból: „Náni“ népszimű dalokkal, három felvonásban. 20: Pontos időjelzés, sporteredmények. 20.15: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazeneke hangversenye. Vezényel Komor Vilmos karnagy. 22: A Britannia nagyszálló étterméből Pertis Jenő és cigányzeneke hangversenye.

Bécs 10.30: Viktor Dostal orgonahangversenye. 11: A Wiener Symphonieorchester hangversenye. 15.30: Délutáni hangverseny. 17: Osztrák költők órája. 18: Utirajzok. Dr. Friedrich Wallisch: „Aktuális utirajzok Marokkóból“. 18.45: A „Dresdner Streichquartett“ kamarazene-estje. 20: Edmund Eysler: „Künstlerblut“ című operettjének közvetítése. **Berlin** 11.30: Matiné. 16.30: Szórakoz-

tató zene. 20.30: Hangverseny. 20.30: Táncczene. 13: Déli hangverseny. 15.30: Hangversenyközvetítés a „Kursaalból“. 20: Henry Buzenzod csellóhangversenye.

Milano 10.30: Egyházi zene. 16: Jelzés, zenekari hangverseny. 17.30: Gyermekkarének. 20.45: Egy opera közvetítése. 22: Táncczene.

Prága 16.30: Hangversenyátvitel a szláv szigetről. 19.15: A házizeneke hangversenye. 21.15: Hangverseny. 22.20: Hangversenyátvitel a Narodni Dom-ból.

Róma 10.15: Egyházi zene. 17: Rádiókvartett. 18: Táncczene. 20.45: Zenekari hangverseny. 22.30: Táncczene.

Zürich 11: Hangversenyközvetítés a „Capitol“ színházból. 12.30: Gramofonzene. 16: A házizeneke hangversenye. 19.32: Kamarazene. 20: Gustav Steidl fagott-hangversenye.

BOGNÁRFA

la kőrös, akác és tölgy rönkök, szőlőkarók hasítására tölgy és akác rönkök, 7—8 méteres akác és tölgy

komlóoszlopok

legolcsóbb árban kaphatók

Vinkovics fatelepen,

Novisad, Örmény-ut. Tel. 22—57.

A beogradi vendégművészek ma mutatják be a „Toscát“. Vasárnap este 8 órakor kezdődik a „Tosca“ előadása a Sloboda nagytermében. Az előadás nagyszabású művészeti eseménynek ígérkezik, amennyiben a főszerepekben Popova Liza, Jurenjev és Karavia Vladimir, a beogradi opera tagjai lépnek fel. A zenekart, amelyet a beogradi opera zenekarának több tagjával egészítenek ki, Maticsecs Lovro, a kitűnő karmester dirigálja. Jegyek a „Sloboda“ színházi pénztáránál kaphatók.

Ma délután 3 óra 15 perckor

NAK—Vojvodina

I. osztályú bajnoki mérkőzés — Karagyorgye pálya. **Bíró: Kojics.**

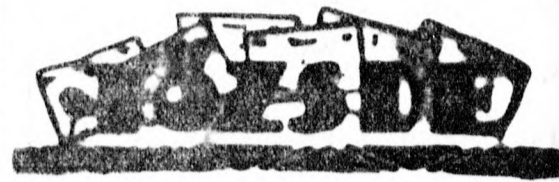
Ugyilátszik az időjárás megemberli magát és a zimankós hideg, meg a metsző szél nem lesz akadály, hogy a közönség nyugodtan élvezhesse a mai derbimérkőzés szépségeit. Igaz, hogy az időjárás kivül ehhez még más is szükségeltetik ami lényegében független az időjárástól és tisztára a két csapat játékosaitól függ.

Noviszádi futballsportja meglehetősen erős tavaszi szezon előtt áll, kívánatos tehát, hogy a bajnoki mérkőzések méltó előkészület gyanánt szerepeljen a közeli nagy mérkőzésekre. A noviszádi csapatok közül papirforma szerint pillanatnyilag a NAK rendelkezik a legnagyobb felkészültséggel és sokan benne látják a mai mérkőzés győztesét. Nem szabad azonban elfeledni, hogy a Vojvodina rendszerint éppen a legerősebb ellenfelekkel szemben játssza ki a legjobb formát és így mai mérkőzés eldöntését, vagy minimális gólarányú NAK győzelmet hozhat.

A mérkőzés a Karagyorgye pályán kerül eldöntésre és előtte 2 órai kezdettel az ifjúsági csapatok mérkőznek. Délelőtt 9 óra-

kor a tartalékcapatok játszanak bajnokimérkőzést.

A NAK futballintézősége értesíti az első csapat játékosai, hogy a mai mérkőzésre szóló tiszteletjegyeket Klemm Károlynál vegyék ár (Jevrejska ucca 5. szám).

1928 február 25

A dinár árfolyamai

Bécsben 12.35-50—12.41-50, Prágában 58.77-50—59.27-50, Milanóban —, Triesztben —, Berlinben 7.30—7.32 Newyork —, London 277.

Zürich

Páris 2043-50, London 25.43—, Newyork 519.40, Brüsszel 73.17-5, Milanó 27-51, Amszterdam —, Berlin 124.33, Bécs —, Budapest 90.75, Szófia 3-75, Prága 15.40—, Varsó —, Beograd 9.13—, Bukarest 3.19-50.

Chikagoi terménytőzsde

Február 25. Buza alig tartott. Március: 133⁷/₈, Május: 133³/₄, Julius: 131³/₄. Tengeri: csendes. Március: 93¹/₂, Május: 96³/₄, Julius: 99—. Zab tartott. Március: 54⁵/₈, Május: 55⁷/₈, Julius: 52⁵/₈. Rozs csendes. Március: 111⁵/₈, Május: 112¹/₈, Julius: 107³/₈.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 77—78 kg-os d. k. kötés 340—345, bácskai 78—79 kg-os d. k. kötés 342-5—347-5, felsőbánáti, d. k. 335—340, szerémi, 77-78 kg-os, d. k. kötés 340—345. Rozs, bácskai, 72, 2⁰/₈, d. k. kötés 305-315. Arpa, bácskai 66 kg-os d. k. 295—305, macedoniai, eredeti d. k. kötés 240—245. Zab, bácskai, dupl. kassza kötés 250—260, bánáti, duplikát kassza kötés 250—260—, szerémi, duplikát kassza kötés 250—260, szlavóniai, duplikát kassza kötés 250—260. Tengeri, bácskai d. k. kötés 247-5—255, bácskai, III-IV. d. k. kötés 257-50—265, bácskai, IV-V. d. k. kötés 260—267-5, bácskai, fehér, dupl. kassza kötés 257-5—262-5, bánáti, duplikát kassza kötés 247-5—255, bánáti, Vrsac paritás d. k. kötés 255—260, bánáti, III-IV. Vrsac p. d. k. kötés 257-5—265, szerémi, duplikát kassza kötés 247-5—255, szerémi, Indija paritás d. k. kötés 250—255, szerémi, III-IV. dupl. d. k. kötés 257-5—265. Buzaliszt, bácskai 0-ás gg és g d. k. 475-485, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 455-465, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 435—445, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. 370—380, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 300—310, bácskai, 8. sz. takarmány. d. k. kötés 225-240. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban d k 210—220, szerémi, jutazsákban, d. k. kötés 210—220, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 200—210. Bab, bácskai fehér, 3—4 százalékos d. k. kötés 360—365.

Irányzat: változatlan.

Forgalom: 10 vagon buza, 6 vagon arpa, 1 vagon zab, 18 vagon tengeri, 2 vagon liszt, 4 vagon korpa.

A jó gazdasszony

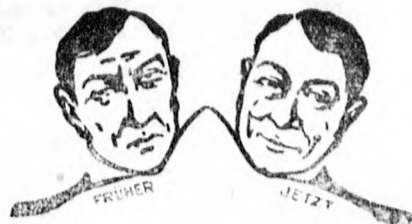
Féltékeny törzsfőnök (a feleségéhez): Vampa! Hogy kerül az a fehér ember a sátorba?

A nő (kis gondolkodás után): Hisz tudod drágám, hogy ott tartom az élelmiszereket...

Egyszerű!

— Mit gondolsz, mit mondanának Julius Caesarról, ha ma élne?

— Hogy ő a világ legöregebb embere.

Igazi vigasztalás idegbetegek számára

legújabb, most megjelent művem, amelyben sok esztendői tapasztalatok alapján rámutatok az idegbetegségek okaira, keletkezésére és gyógyítására. Mindenkinek teljesen ingyen küldöm ezt az egészségügyi evangéliumot, ha a lenti címen megrendeli. Ezernyi köszönőlevél bizonyítja a fáradhatatlan, lelkiismeretes az emberiség javára megindított kutatómunka egyedülálló eredményét. Aki

az idegbetegek hatalmas hadseregéhez

tartozik, aki szórakozottságban, tériszonyban, gyenge emlékezőtehetségben, ideges fejfájásban, álmatlanságban, gyomorzavarokban, túlérzékenységekben, végtagi fájdalmakban, általános vagy részleges testgyengeségben vagy valami más hasonló tünetben szenved

rendelje meg vigasztalástnyújtó könyvem.

Aki ezt figyelmesen elolvassa, arra a megnyugtató meggyőződésre jut, hogy igen egyszerű út vezet az egészséghez és az élet örömeihez! Ne várjon, hanem írjon még ma!

**ERNST PASTERNAK
BERLIN S. O.
Michaelkirchplatz No. 13,
Abt. 162.**

Szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen felel:
ANDRÉE DEZSŐ

Nyiltér*)

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak akik felejtethetetlen drága kis fiunk temetésén részvételükkel és virágadományaikkal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Novi Sad, 1928. február 26-án.

Lehrer Dezső és neje

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK

Jobb házból való fiu szerszámlakatos
TANONCNAK
Record írotollgyárban felvétetik.
Hampel és Wack, Zemljina Čuprija ul.

Hölgyek figyelmébe!

Ezúton értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a „Malvin” szalon társaságából kiléptem és a Mátyás király ucca 29 szám alatt

női divatszalon

nyitottam. Kérem a tisztelt hölgyközönség szíves pártfogását. Teljes tisztelettel

Hegyné Schwab Juliska.

Eladó földbirtokok, házak, gyárak. Fejérmegyében: 600—700—900 holdas. Győr-megyében: 500 holdas. Nógrádmegyében: 550—560—700—800—2600 holdas. Pestmegyében: 100—200—300 320—512—600 holdas. Somogy-megyében: 500—800 holdas. Tolnamegyében: 500—600 holdas. Vas megyében: 450 holdas. Veszprémmegyében: 700—800 holdas birtokok kedvező fizetési feltételek mellett igen olcsón eladók. Budapesten eladó többrendbeli bérház. Budapest közvetlen közelében 2 modern téglagvár és 1 gőzmalom. Eladó vidéken nagy mezőgazdasági gépgyár teljes berendezéssel. Jelenleg is üzemben, vasút és hajóállomás közelében, olcsó szén helyszínen. Bővebbet: Gazdasági és Ingatlanforgalmi Vállalat Budapest, IV., Deák Ferenc ucca 12.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

FÜSZERÖZLETBERENDEZÉS kisladakkal, pulatok, lisztes ladák és más egyebek eladók. Aca Popović, Novisad Futoški put 68. 484 1—1

ELADÓ egy ujonnan épült ház, mely áll 2 szoba konyha, 2 speiz 1 pince helyiségből, bővebbet Lerch István-nál, a tisztviselő telepen a katona temetővel szemben. 568—1

MAKULATURA, napi áron alul Papyrusnál, Jevrejska 7. 646—2

ELADÓ egy darab 40—60 HP. szivógázmotor. Ing. Kovács Sandor, Novisad. 656 1—2

Használt, de jó állapotban levő **BUTOROK** eladók Petelijeva (2. zsák) ucca 20 szám alatt.

KERESLET

Keresünk modern 2—3 szobás **LAKÁST** mellékkeliségekkel. Cim: Schmolka hirdetőirodában. 647 1—2

Intelligens perfekt német **KINDERFRÄULEIN** két éves leánygyermek mellé felvétetik. Varni tudó előnyben részesül. Brittig Józsefné, Novisad, Kralja Petra ul. 22. 654

KIFUTÓFIU ÁLLANDÓ foglalkozásra keresetik. Dornstädter cukrázda. 668 1—1

VASKERESKEDŐ szerb német, magyar nyelvismerttel, jó bizonyítványokkal, aki hajlandó látogatni asztalosokat a Vajdaságban proviziós alkalmazást nyerhet jól bevett cégnél. Ajánlatok: Inžinir Osvald, Zagreb Bakačeva 3. 630 1—1

Olcsó szép házhelyek a város központjában eladók. Felvilágosítással szolgát:
Schmolka hirdetőiroda.

KÉTSZOBÁS LAKÁST keresek, esetleg egy szobás, előszoba, konyha és speizből állót, lehetőleg a belvárosban. Címeket kérjük a kiadóba leadni. 650 1—2

HÁZMESTERNEK keresek gyermektelen házaspárt Njegoševa 15. 671 1—1

ÜGYNÖKÖK és **ÜGYNÖKNÖK** magas jutaléokra kerestetnek. Jelentkezni lehet d. e. 10—12, d. u. 2—6-ig Archimandrita Rajiča 4. (Kereszt u) 664 1—2

KIADÓ

KÉT SZOBA és konyha és egy szoba konyhából álló lakás azonnal kiadó. Cim Futoski put 2. 653—3

2 UJONAN épült üzlet-helyiség portállal és szép pincével olcsón, arononnal kiadó Masarik ucca 14 szám 613 1—10

PÉKSÉG KIADÓ betegség miatt mely naponta süt 200 kgr. kenyeret és ster kenyeret. Érdeklődni lehet Goldstein Paromliuska ul. 8. alatt. 667

IRODA szépen berendezett, városi központban kiadó. Bővebbet: Novosadska Stedionica, Jevrejska 14. 619 1—1

ÁLLÁST KERES

Ügyes **HÁZIVARRONÓ** házakhoz ajánkozik. Cim Schmolka hirdetőirodában 661 1—1

INTELLIGENTE Deutsche Erzieherin, Jahreszeugnisse, sucht Stellung zu Kindern Perfekt in Nahen unter „Kinderliebend“ an die Adm. 494 1—1

HÁZASSÁG

25 ÉVES ÁRVA bognárségéd, akinek még egy és fél hónap katona szolgálata ideje van hátra, tisztességes magyar leány ismeretségét keresi házasság céljából. Leveleket „Katona” jellegre a kiadóba kérek 611—1

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **kelmefestő és vegytisztító**

üzletet nyitottam. Festek, tisztítok mindenemű női-, férfi-, gyermekruhát, selymet, szövetet stb. Minta szerint **pontosan festek**, olcsó ár. Gyászruha festése 24 óra alatt. **Pontos kiszolgálás!** — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Sulyok kelmefestő

és vegytisztító Futoski u. 12. sz. az udvarban.

NOVISZÁDI TAKARÉKPÉNZTÁR MINT SZÖVETKEZET

Jevrejska 14.

LEGKÖNNYEBB és leghasznosabb takarékosági módszer.

LEGJOBB kamatozás takarékbetétek után.

LEGTELJESEBB biztonság — egészséges munkaalap.

LOMBARD (zálog) osztály áru és mindennemű nem romlandó tárgyak részére.

Aki izlésesen akar öltözni, forduljon a Vajdaság legismertebb „Bristol“ plisirozó és **műhimző** specialistához ahol művészi tökéletességgel készül a legújabb Párizsi, Berliini és Bécsi modelok után; plisé, géphimzés, tamborirozás, kézi- és gyöngyhimzés, amerikai aljplise, gouvre, gombbehuzás, kézi és gépazsur. — Raktáron tartom az összes divatújdonosságokat, ugymint: strass-csattokat, divat csattokat, flittereket és divat bortnikat.

Olcsó árak.

Gombosné Bün Juliska
Kralja Petra 7.

559 1—2

A LEIPZIGI VASAR

1928 március 4-től 10-ig.

Az egész világ legalkalmasabb beszerzési forrása.

Egész Európának legnagyobb mintavására! - 1600-nál több árucsoport minden szakmából. - 10.000 kiállító 21 államból, a legjobbat és legtökéletesebbet állítja ki. -

Felvilágosítással szolgálnak:

LEIPZIGER MESSEAMT, LEIPZIG.
ZVANIČNI BIRO LEIPZIJŠKOG SAJMA.
Beograd, Čubrina ul. 8.
MOSER I WERTHEIM, NOVI SAD.

Vezérképviselet és gyárilerakat furnir, enyvezett lemez és asztalos kellékekben
KARBIENER TH. és FIAI
képesített faiparos
BUTORGYÁR BUTORKIVITEL
Novisad, Zseljeznicska u. 86.
Telefon 26—61.

Brill

A cipőkrémek gyöngye

Ing. Kovács Sándor

okl. gépészmérnök szerkesztő
irodája és gépműhely

Novisad, Temerinska ul. 86.

Gyártok: **Komplett jéggyári és hűtőtelepeket, szabadalmazott differencial-áttételi hengerfurókat.**

Vállalom: Nagy **Dieselmotorok, szivógáz-motorok és gőzgépek** teljes gyári javítását. Precízebb **erőátviteli** berendezések felállítását.

Üzemek felülvizsgálását és indikálását
Homlok és kúpkerékek, csavar és csigakerékek készítését.

Jó állapotban levő 501-es

Fiat és egy Ford luxusautó eladó.

Bővebbet: Schmolka hirdetőirodában,
Novisad, Jevrejska ulica 7.

NAGYFEJEŐ kézimunka üzlete ::
NOVISAD, JEVREJSKA U. 9.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, agyterítő és agygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépszur túllhímzés, endlízés, díszpárna montrozás és **perzsa szőnyeg** nyírása (stuccolás.) Sportasztlók készítése. Teljes keletgyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi klópi csipkékben** és kézimunka kellekekben.
Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Mütrágya, Muharmag, Vetőbüköny

a legolcsóbb árban kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

A halott emlékének tisztelete a legszebb emberi erény!

Temetések rendezését,

exhumálást, szállítást, bármely vidékről (külföldről is), a legnagyobb figyelemmel és pontossággal, a legszolidabb árak mellett vállalom.

GOLGOTA

Id. Lenkey Imre N. Sad

Uspenska u. 12. szám.

RÉGI

(lehetőleg magyar)

FESTŐK

FESTMÉNYEIT magas áron vásárolnám.

Választ ár és név megjelölésével „MÜKEDVELŐ” jellegre az **Interreklam d. d. hirdetőjébe, Zagreb, Marovska 30.** kérek.

Ma vasárnap, február 26-án
családias összejövetelt

rendezek, melyre t. vendégeimet és jóismerőse met ezuton hívom meg. Elsőrendű cigányzene, kitűnő borok, friss apatini sör, meleg és meleg ételekről, pontos kiszolgálásról gondoskodva. Szíves látogatást kér **Nyári István** vendéglős, Futaki ut (Lovački Dom)

Ügyes és megbízható fiatal **kifutófiu**
bankba felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

TELKET

vagy kis házat nagyobb telekkel keresünk oly uccában vagy olyan ucca közelében, hol a gáz be van vezetve.
„PAX”, Futoski put 48. szám.

VIGYÁZZON

az ekék vásárlásánál

Ügyeljen a

„Vaddisznó”

védjegyre.

Ekék ugyanolyan kivitelben, de „Vaddisznó” védjegy nélkül csekély értékű utánzatok.

Ceszállított árak áprilisig.

Képviselő Dél-Bácska részére:

Oehler-Blattmann, tulajdonos A. Meier, Novisad

Képviselő Észak-Bácska részére:

Szenes Kálmán, Subotica.

SZŐLŐKÖTÖZŐZSINEG

a legjobb pótlóanyag a lényegesen megrágult és nehezen beszerezhető

RAFFIA

helyett. A közeledő szezon alkalmával t. vevőink részére speciálárak.

Kérjen ajánlatot a

Fonó és Kötélverőgyár r. t. tól, Odžacin, Bačka.